

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 5 november 2020
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2018/0204(COD)

9890/2/20
REV 2 ADD 1

JUSTCIV 85
EJUSTICE 60
COMER 70
CODEC 674
PARLNAT 115

MOTIVERING VAN DE RAAD

Betreft: Standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken (de betekening en de kennisgeving van stukken) (herschikking)

- Motivering van de Raad
- Vastgesteld door de Raad op 4 november 2020

I. INLEIDING

1. Op 31 mei 2018 heeft de Commissie bovengenoemd herzieningsvoorstel¹ goedgekeurd en ingediend bij de Raad en het Europees Parlement. De rechtsgrond is artikel 81, lid 2, (justitiële samenwerking in burgerlijke zaken) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en bijgevolg is de gewone wetgevingsprocedure op het voorstel van toepassing.
2. Verordening (EG) nr. 1393/2007 van het Europees Parlement en de Raad inzake de betekening en de kennisgeving van stukken is voor de Europese justitiële samenwerking een belangrijk instrument. Het biedt het kader voor de toezending van stukken in burgerlijke of in handelszaken tussen lidstaten. Doel van het herzieningsvoorstel is de samenwerkingsmechanismen en de toezendingsprocedures van de bestaande verordening aan te passen aan de technische ontwikkelingen als gevolg van digitalisering en het gebruik van informatietechnologie (IT). Meer bepaald stelt de Commissie erin voor om een gedecentraliseerd IT-systeem in te voeren dat verplicht moet worden gebruikt voor het uitwisselen van verzoeken en stukken tussen autoriteiten van lidstaten. Een ander belangrijk doel op grond van IT-ontwikkeling is het versterken van de mechanismen voor rechtstreekse grensoverschrijdende betekening en kennisgeving door dat op een beveiligde elektronische manier mogelijk te maken, en daarbij ook procedurele waarborgen voor de partijen in te bouwen.
3. Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft op 17 oktober 2018 advies² uitgebracht over dit voorstel en over het voorstel voor een verordening tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1206/2001 van de Raad betreffende de samenwerking tussen de gerechten van de lidstaten op het gebied van bewijsverkrijging in burgerlijke en handelszaken (voorstel betreffende de bewijsverkrijging). Het EESC oordeelde dat beide voorstellen stroken met de strategie voor een digitale eengemaakte markt inzake e-overheid, met name wat betreft de noodzaak het openbaar bestuur te moderniseren en grensoverschrijdende interoperabiliteit te bewerkstelligen.

¹ Doc. 9622/18.

² Doc. 14013/18.

4. Het Europees Parlement heeft op 13 februari 2019 met 563 stemmen voor en 27 tegen, bij 9 onthoudingen, zijn standpunt in eerste lezing over het voorstel voor de betekening en de kennisgeving van stukken aangenomen. Daarin waren 64 amendementen op het Commissievoorstel opgenomen.
5. De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming heeft op 13 september 2019 advies 5/2019 over dit voorstel en het voorstel betreffende de bewijsverkrijging uitgebracht³.
6. In de zitting van de Raad JBZ in juni 2019 zijn de ministers het erover eens geworden dat de justitiële samenwerking tussen autoriteiten in het kader van deze verordening en de verordening betreffende de bewijsverkrijging moet steunen op een beveiligd, gedecentraliseerd IT-systeem van onderling verbonden nationale IT-systemen.
7. De nieuwe voorgestelde verordening bepaalt dat de Commissie verantwoordelijk zal zijn voor het ontwerpen, het onderhoud en de verdere ontwikkeling van referentie-implementatiesoftware. Omdat het oorspronkelijke Commissievoorstel geen financieel memorandum over de mogelijke gevolgen voor de EU-begroting bevatte, heeft het voorzitterschap, in samenwerking met de Commissie en overeenkomstig artikel 35, lid 1, tweede alinea, van het financieel reglement van de EU⁴, een indicatief financieel memorandum⁵ opgesteld met de geraamde financiële gevolgen van de wijzigingen voor de begroting.
8. De Raad (Justitie en Binnenlandse Zaken) heeft in zijn zitting van 2-3 december 2019 een algemene oriëntatie over het normatieve deel van de voorgestelde verordening bereikt en ertoe opgeroepen de technische bespreking van de overwegingen en bijlagen zo snel mogelijk af te ronden⁶. In februari 2020 heeft de Raad een aanvullende algemene oriëntatie bereikt⁷.

³ Doc. 12245/19.

⁴ PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1.

⁵ Doc. 14427/19.

⁶ Doc. 14599/19 ADD 1 + ADD 2.

⁷ Doc. 5722/20.

9. Overeenkomstig artikel 3 van Protocol (nr. 21) betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan de Verdragen, heeft Ierland besloten aan dit voorstel deel te nemen.⁸ Overeenkomstig het aan de Verdragen gehechte Protocol (nr. 22) betreffende de positie van Denemarken, neemt Denemarken niet deel aan de aanneming van de voorgestelde maatregelen.
10. Op basis van de algemene oriëntaties van december 2019 en februari 2020 heeft het voorzitterschap contact gehad met het Europees Parlement met het oog op een vroegtijdig akkoord voor de tweede lezing.
11. Er zijn twee trialogen gehouden, respectievelijk op 29 januari en op 30 juni 2020, waarin de vertegenwoordigers van het voorzitterschap voor de lidstaten en de vertegenwoordigers van het Europees Parlement de voornaamste elementen van hun standpunten hebben uiteengezet en de mogelijkheden voor een compromis hebben verkend. Die besprekingen hebben geleid tot een brede consensus tussen het Europees Parlement en de Raad over een ontwerp-compromispakket⁹.
12. Tijdens de tweede dialoog werd tevens overeengekomen, met de steun van de Commissie, dat de voorgestelde verordening inzake de betekening en kennisgeving van stukken de vorm zal aannemen en vastgesteld zal worden als een herschikking van de huidige verordening inzake de betekening en de kennisgeving van stukken.
13. Op 22 juli 2020 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers (2e deel) de compromistekst van een herschikking bevestigd in het licht van het met het Europees Parlement bereikte akkoord¹⁰.

⁸ Ierland heeft hiertoe besloten op 23 oktober 2018; zie doc. 13482/18. Op grond van hetzelfde protocol heeft het Verenigd Koninkrijk tot deelname besloten op 26 oktober 2018; zie doc. 13622/18.

⁹ Doc. 9248/20.

¹⁰ Doc. 9678/20 + ADD 1.

14. Het compromispakket van de herschikking is op 10 september 2020 door de Commissie juridische zaken (JURI) van het Europees Parlement goedgekeurd. Op 30 september heeft de voorzitter van de Commissie JURI de voorzitter van het Coreper (2e deel) per brief laten weten dat, indien de Raad de bij die brief gevoegde tekst formeel als zijn standpunt aan het Parlement doet toekomen¹¹, hij de plenaire vergadering zal aanbevelen het standpunt van de Raad, na bijwerking door de juristen-vertalers, zonder amendementen in de tweede lezing van het Europees Parlement aan te nemen.

II. DOELSTELLING

15. Deze verordening (herschikking) heeft ten doel de grensoverschrijdende betekening en kennisgeving van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in de Unie efficiënter en sneller te laten verlopen door benutting van de voordelen van digitalisering voor het vereenvoudigen en stroomlijnen van de procedures voor de verzending van aanvragen en voor rechtstreekse betekening of kennisgeving. Zij zal een grotere rechtszekerheid teweegbrengen en moet aldus vertragingen en onnodige kosten voor particulieren, bedrijven en overheden helpen te voorkómen, en burgers en bedrijven aanmoedigen om vaker grensoverschrijdende transacties aan te gaan.
16. Het voorstel heeft tot doel de verzending van aanvragen voor betekening of kennisgeving van stukken tussen bevoegde autoriteiten in verschillende lidstaten te digitaliseren. Daartoe wordt bij deze verordening opgeroepen tot de invoering van een gedecentraliseerd IT-systeem. De Commissie moet verantwoordelijk zijn voor het creëren, onderhouden en verder ontwikkelen van de referentie-implementatiesoftware overeenkomstig de beginselen van gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen, die de lidstaten moeten kunnen toepassen in plaats van een nationaal IT-systeem.

¹¹ Doc. 11357/20.

III. ANALYSE VAN HET STANDPUNT VAN DE RAAD IN EERSTE LEZING

A. PROCEDURELE CONTEXT

17. Het Europees Parlement en de Raad hebben onderhandeld met het oog op een akkoord in de fase van het standpunt van de Raad in eerste lezing ("vroegtijdig akkoord voor de tweede lezing"). De tekst van het standpunt van de Raad in eerste lezing is een weerspiegeling van het compromispakket dat de beide wetgevers, met de steun van de Commissie, zijn overeengekomen.

B. OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE KWESTIES

18. De voornaamste wijzigingen betreffen onderstaande punten:
- De lidstaten verlenen bijstand bij het achterhalen van het adres van de persoon aan wie een stuk moet worden betekend of ter kennis gegeven.
 - Alle communicatie en uitwisseling van stukken moet plaatsvinden via een beveiligd en betrouwbaar gedecentraliseerd IT-systeem dat uit nationale IT-systemen bestaat die onderling verbonden en technisch interoperabel zijn, bijvoorbeeld op basis van e-CODEX. Ook moet die communicatie en uitwisseling worden uitgevoerd met inachtneming van de grondrechten en fundamentele vrijheden. Traditionele communicatiemiddelen mogen enkel worden gebruikt bij verstoring van het IT-systeem of in andere uitzonderlijke omstandigheden.
 - De mechanismen voor rechtstreekse grensoverschrijdende betekening of kennisgeving moeten worden versterkt door, met de nodige procedurele waarborgen voor de partijen, elektronische betekening of kennisgeving tussen lidstaten mogelijk te maken.
 - De regel betreffende weigering van stukken om redenen van taal is op een aantal punten gewijzigd.

IV. CONCLUSIE

19. Het standpunt van de Raad in eerste lezing is een weerspiegeling van het compromispakket dat de Raad en het Europees Parlement, met de steun van de Commissie, zijn overeengekomen.
20. Zoals vermeld in punt 14, heeft de voorzitter van de Commissie juridische zaken van het Europees Parlement dit compromispakket bevestigd bij brief d.d. 30 september¹² aan de voorzitter van het Coreper (2e deel).
21. De Raad is van oordeel dat zijn standpunt in eerste lezing een evenwichtig pakket vormt en dat, zodra de nieuwe verordening is vastgesteld, de efficiëntie en de snelheid van grensoverschrijdende betekening en kennisgeving van stukken er aanzienlijk door zullen toenemen doordat dan de voordelen van digitalisering kunnen worden benut.

¹² Zie doc. 11357/20.